

ORADEA MARE (NAGYVÁRAD)

20 Ianuarie st. v.

1 Februarie st. n.

Ese în fie-care duminică.

Redacțiunea în

Közép-utca nr. 395.

Nr. 3.

ANUL XXI.

1885.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Datoria de onoare.

— Novelă. —

I.

Sesonul în Sinaia era la culme.

Regele și regina veniseră de mult din București, să petrecă totă vîra în acest cuib de plăceri. Înalta societate română era reprezentată prin multe familii de frunte. Lumea viniă și se ducea în toate ținuturile, căci trenurile comunicau adese-ori.

Toți din toate părțile grăbiau aicea, să guste niște momente de desfătare, să respire aerul sănătos al munților seculari, să se recorească la umbra pădurilor nestrăbătute, să-și oțelască spiritul la stîncile uriașe și să se odihnească pe pașiștile verzi.

Sinaia este opera civilizațiunii moderne. Situată în vîrfurile Carpaților bătrîni, la picioarele Bucegiului izbit de fulgere, încă la începutul deceniului trecut era numai o simplă mănăstire, unde niște călugări evlavioși își recitau rugăciunile și unde numai drumarii oboseți se opreau să se odihnească; astăzi, grație inițiativei luată de părechia regescă, este un oraș de ville cochete și de oteluri pompoase, un centru de întîlnire peste vîra a societății românești.

Intr'una din vîllele aceste, într'un salon mobilat elegant, ședea singură o damă tîneră și frumoasă. Ea ținea în mîna cel mai nou roman francez și citia.

Dar ori că citise prî mult, ori că romanul i părea plicticos, de odată închise cartea, o puse jos pe mîșuța de marmore dinaintea sa și se duse la ferestă să se uite p'afară, să-și caute acolo vr'o distracțiune.

De-acolo i se oferia o vedere foarte frumoasă. Punctul cel mai de frunte era otelul Caraiman, care se resfăta cu mîndrie, privindu-se în lacul dinaintea sa impresurat de o pașiște verde. În mijlocul lacului o fîntînă săritoare respîndia recîrea în giurul seu, preserînd stropi arginții asupra celor ce se apropiau prî tare de lac.

În spre stînga, mai în sus, o altă fîntînă săritoare se opîntia înședar să ntrîcă pe cealaltă. Lîngă ea suridea un chiosc, unde muzica militară tocmai începuse să cînte, adunînd astfel la primblare lume multă.

Și tot mai încolo se zăria casinul vesel, unde mulți bărbați își perd paralele în joc și inima în — vîrtejul dansului, care se ntrînd pînă dimineața.

Dincoți stabilimentul de băi, arîngiat după confortul modern, invită lumea a-și face plăceri balneare.

De-asupra lor mănăstirea, scîsoasă din liniscea sa de

odinioră, privia cu uimire la soldații ce țineau pază la porța sa.

Mai încoci cochetau niște bazare, arătînd lumii tot ce aveau mai ademenitor. Mai la vale câteva oteluri: „Sinaia veche” și „Sinaia nouă” și altele ospîtau cu veselie damele și bărbații cari s'aședară acolo, delectîndu-se și 'n covorele și 'n costumele naționale, care se vindeau înaintea lor.

În dreapta se impunea vederii un grup de ville, de clădiri publice și particulare. Un amestec de variațiuni interesante, care deviniă și mai original prin comunicațiunea repede a trîsurilor și a publicului care se preumbla.

Jos la vale fugia clocotînd Prahova selbatică, spumegînd de furie, că mîna omenescă în multe locuri i-a pus în spate linia ferată; de multe ori își și asvîrle sarcina și atunci alergă fără frîu, făcînd pagube grozave și bîgînd frică mare în cei din calea sa.

Acest tablou se ncađră pitoresce prin ghirlanda de munți ce se nșirau giur impregiur, ca niște mărgele scumpe la gîtul unei feciore frumoase. Fremîet melancolic și șopte duiose adiaa din pădurile umbrîse, care priviau cu un fel de umilîntă la regele munților, la Bucegiul acoperit de brađi.

La umbra acelor brađi s'ascunde de vederea lumii castelul Peleș; dar lumea, doritoare de-a vedea privighetorea regescă, peregrineză acolo din toate părțile. Acolo are tronul seu Carmen Sylva, de-acolo izvoresce sprîntenul rîu Peleș; regina-mama de multe ori încercă să 'nnee durerile sale în murmurul duios al valurilor, dar numai poeta înțelese șoptele lor misterioase, ea tîlmăci suspinele acele și în limba omenescă. Astfel se iviră 'n lume „Poveștile Peleșului”, cari ne 'nuimesc cu Vîrful-cu-dor, ne destăinuiesc întîmplarea Furnicii, ne spun de Pétra-arsă, Jipii, Caraimanul, Peșterea Jalomiței, Omul, Valea Cerbului, Cetatea Babei, Cehlăul, Valea Rea, — munți și văi din pregiurul Sinaiei . . .

Înșe tînera damă, despre care începurăm a vorbi, părea cuprînsă în momentul acesta de alte cugete; ea ficsă privirea sa numai spre un punct, fără să se intereseze de celelalte și stîtu un moment astfel. Apoi părăsi erăș ferestă. Se duse în budoirul seu, se opri înaintea oglinzii și tocmîndu-și nișel pîrul derîngiat, își dișe:

— Ôre nici astăzi n'are să vie ?!

În momentul acesta se auđi o flueratură. Un mușel greoiu cutremură pămîntul. Un nor de fum apărî din valea ascunsă de mușchea dealului. Era un tren ce sosiă.

Dînsa esclamă cu bucurie:

— Trenul dela București!

Apoi alergă erăș la ferestă, să vedă dacă a sosit persoana, pe care o așteptă cu atâta dor?

Trenul se opri. Dar cum linia ferată acolo e condusă jos în valea ascunsă, ea nu putu zări pe călătorii cari se dedeau jos. Așteptă dar cu neastâmpăr până ce densii vor urcă șoseua de lângă oțelul Caraiman și vor apăre.

Nu trebui să aștepte îndelungat, când esclamă cu bucurie:

— Ah! etă-l! Vine! Iancu al meu.

Apoi deschidând iute feresta, scose o batistă albă și o flutură prin aer, sălutând astfel o trăsură ce se apropia.

Dar iritațiunea sa nu-i dote pace nici acuma, părăsi feresta iute și alergă pe scară 'n jos să intimpine pe acela, pe care-l așteptase cu atâta dor.

Trăsura tocmai sosi. În ea ședea un bărbat cam de patru-șeci de ani, privind cu multă plăcere amabilitatea cu care femeia îl intimpină. Dar nu eră singur, lângă el ședea o fată tineră, care asemenea manifestă bucurie la acesta intimpinare.

Bărbatul sări iute din trăsură și alergând la femeia ce-l așteptă în porță, i sărută mâna și sărutându-o, i dișe:

— Iți cer scusele, scumpă Sevastio, că am întârziat. Dar afaceri ale statului . . .

— Sciu . . . escusarea obișnuită . . . Se cade asta să me lași atâta timp singură?

— Nu te va mai lăsa, — intrerupse fata, — căci etă am venit și eu să petrec la tine câteva săptămâni.

Apoi sări din trăsură, unde se trase înderēt, încât Sevastia nici nu o observă pân'atunci.

— A! tu esci, Aristițo!

— Eu, dragă soră.

— Ce bine că ați venit! Muriam de urit. Dar me și temeam. Atât de singură . . .

— Dar bunica? — întrebă Iancu.

— S'a dus a doua zi după ce plecași tu. Scii că dēnsa în tot anul trebuie să mērgă la Tușnad; i-a sosit vremea și n'am mai putut-o opri.

Și după aceste vorbe, dēnsa apucă de o parte mâna bărbatului, de alta a fetei, și conduse pe amēndoi la scară și de acolo pe trepte 'n sus în salonul, în care se află dēnsa mai nainte.

Ori cine dacă vedea scena acesta, trebuia să esclame plin de bucurie:

— Ce bărbat fericit este dl Iancu!

Și în adevēr dēnsul cu tot dreptul se putea crede fericit. În vigōrea bărbăției sale, avēnd o nevastă tineră și frumoșă, bucurându-se d'o stare materială escelentă și ocupând o poziție de frunte în viața politică și socială: Iancu eră pizmuț de mulți.

Cu tōte aceste, ca să spunem adevērul, erau și unii de-aceia, cari pretindeau a sci, că ba deu cuconul Iancu nu are tocmai o viață atât de linisčită, precum arată esteriorul lui, pentru că e gelos foc, care va să dișă își teme muierea.

A fi gelos când cineva are o nevastă frumoșă, nu e tocmai lucru rar. Gelosia este un esces al iubirii, care insē prē ușor trece în ridicol, mai ales atunci când nu este nici un motiv. Gurile rele insē șoptiau, că Iancu are cuvēt d'a fi gelos, pentru că nevastă-sa, înainte de a-l luă de bărbat pe dēnsul, iubise pe altul, și acela trăesce . . .

Ce va fi fost adevērul, se va vedē din cele ce vom povesti mai la vale. Vom lăsa dar lumea să cārtescă, cât o va luă gura și ne vom ocupă de trebile nōstre . . .

Sosind în salon, bărbatul sărută încă odată mâna nevestei sale, apoi dișe:

— Ca să nu te uresci, când din întēmplare voi fi dus, etă ț-am adus pe Aristița, să mai petreceți timpul împreună.

— Oh! eu — intrerupse Aristița, — sūnt egoistă. N'am venit să fac petrecere numai surorii mele, ci ca să-mi câștig și mie plăcere — în societatea ei.

— Tu ești comlesantă și nu egoistă, — rēspuse Sevastia îmbrășoșându-o cu drag. Dar cât de mare ai devinit, de când te-am vedut mai pe urmă!

— De atunci am umblat multă lume și 'mpărăție, ca Dumneșeu să ne ție, — rēspuse copila ridēnd. Am vedut multe, am invēțat cât de ce dascalii și . . . dar asta ț-oi spune o numai ție.

— Prē bine, — rise Iancu. Eu me retrag nițel în apartamentul meu; pân'atunci vei putē să-ți povestesci și secretul teu. Sciu de sigur, că-i vr'o cunoscință nouă.

— Ce minte! — esclamă Aristița. Ai și ghicit.

— Așă dar adio, la revedere! În curēnd voi vini să mergem la mēsă, — și salutându-le, eși.

— Ce bărbat bun ai tu! — incepū Aristița, după ce ele remaseră singure. Bun, frumos și comlesant. Așă-mi intipuesc și pe fiitorul meu. Așă trebuie să fie. Contrar, nu-l primesc.

— Care va să dișă, tu ai și început a te gândi la māritiș!?

— Firesce, încă 'n pensionat. Când n'aveam altceva de făcut, tōte fetele ne-adunam și ne spuneam cum are să ne fie idealul. Ș-apoi rideam, rideam, cât ne luă gura . . . Dar tōte acele au fost numai glumă. Acuma insē un gând mai serios a început să me pre-ocupe . . .

— Dōră ț-ai găsit idealul?

— Așă mi se pare.

— Vr'un tiner . . .

— Fără sēmēn. Nalt, brunet, mlădios, fin, frumos: un adevēră cavalier.

— Ce entusiasim!

— Dar e meritat.

— E bine, unde l'ai ațlat?

— În munții Pirenei. Dar nu ț-a spus bunica?

— Nici un cuvēt.

— Ins'acuma mi-aduc aminte, că nici nu ț-a putut-o spune, pentru că ea nu scie nimica. Astfel de secrete gingașe nu prē spunem bunicelor, nu-i așă?!

Sevastia surise cu plăcere la acesta naivitate, apoi i dișe:

— E bine, povestesc-mi dar mie ce și cum s'a petrecut?

— Scii că în vēră trecută medicii au recomandat bunicii să facă băi în munții Pirenei. Bunica m'a luat și pe mine și ne-am dus. Amū petrecut vr'o doue săptămâni de urit la Biaritz, căci a tot ploat, când intr' una din zile cerul s'a inseninat, promenada a renviat, și acolo am zărit un tiner carele . . .

— Ț-a răpit înima.

— Îndată în primul moment în care l'am vedut. În scurt timp făcurăm o excursiune la munți, în o societate numerosă. Spre bucuria mea și dēnsul luă parte. Cu acea ocaziune el imi fu presintat. Și de atunci . . .

— Ce s'a întēmplat?

— Sūnt fericită.

— Care va să dișă, el a făcut declarațiune?

— Încă nu.

— Pentru ce ești dar fericită?

— Pentru că îl iubesc eu și pentru că de sigur și dēnsul me iubesc.

— De unde scii asta?
 — Din interesarea și atențiunea ce a arătat totdeauna față de mine.
 — O complesanță . . .
 — Ba, a fost mai mult.
 — Căldura cu care-mi vorbeai, imi destăinuia simțământul seu. Timbrul vocii sale melodioase deviniă tremurător când imi spunea, că sémén cu tine, pe care nu te póte uita . . .

— Me cunósce și pe mine?
 — Da. Și te-a întrebat de multe ori. Mi-a spus, că a petrecut multe ore fericite cu tine, dar de-odată a trebuit să plece în străinătate și de atunci n'a mai auđit de tine nimica. Eu i-am dat informațiuni. I-am spus, că te-ai măritat; la cuvântul acesta s'a cam cutremurat; dar când am adaus, că ești fericită, pare că s'a cam alinat . . . Ei, ei, dragă Sevastio, par că l'ai pré săgetat! . . .

— Bagă de sémă să nu fii gelósă!
 — De n'ai fi măritată, pe sufletul meu, aș fi. Dar vėdend cum iubesci tu pe Iancu, nici un nor nu 'ntunecă seninul cugetelor mele. Ah! el este al meu. Te vei convinge în curend și tu, căci și densusul este aci.

— Ah!
 — A vinit de odată cu trenul nostru. L'am vėđut. El însė par că nu m'a observat, căci n'a vinit la noi . . . Ță-l! . . . Tocmai trece colo jos . . . Privește! . . .

Sevastia își îndreptă privirea spre ferestă. Privi jos. Zări tinerul, pe care-l arėtă soru-sa și tresări. Hăh! Grigore! — își ăise ea.

— Pe acela îl iubesci tu? — întreabă apoi ea reculegându-se.

— Pe acela? Așă-dară că-i frumos?
 — Nu știu, — răspuse Sevastia confusă, — căci me dóre capul de nu mai vėd cu ochii.

— Ar fi bine să eșim nițel la aer liber.
 În momentul acesta intră Iancu, vesel și plin de mulțămire. Dar vėdendu-și soția în o stare atât de suferindă, întreabă:

— Ce ți-i, dragă?
 — O migrenă pe neașteptate . . .
 — N'ar fi bine să facem o mică preumblare p'afară? — întreabă el.

— Și eu am propus acésta, — observă Aristița.
 — Mergeți numai voi doi, — răspuse Sevastia, — eu voi rămănė în cameră și m'oi culcă.

— Dar atunci nici noi nu vom merge, — ăise el.
 — Haide de, — se învoi în sfêrșit Sevastia. Nu ve stric plăcerea. Să mergem dară!
 Și plecară toți trei.

(Va urmă.)

Iosif Vulcan.

Mitarca.

(IMITAT)

Mitarcă 'mbėtrănită
 Dile multe-a fost ajuns,
 Și-ar fi fost pré fericită
 În pădure sub ascuns.

Dar dușmanii — ori și unde
 Te retragi — tot te gălesc,
 Nu te poți de ei ascunde,
 Pretutindenii se ivesc.

Mușce, fluturi și albine,
 Și tot felul de gândaci,
 Tot într'una vin la tine,
 Nu mai scii ce să le faci?

Greușii și țințarii
 Și furnicele mereu,
 Critică mult ca samsarii
 Pe mitarca fôrte rău.

Vespile și barzaunii,
 Vermulețul ticălos,
 Rîd cu toți ca nebunii
 De mitarca bucuos.

— Vai de tine, ce mai babă!
 Și sbărcită ce mai esci!
 Intre hohote o 'ntrebă:
 „Pentru ce tu mai trăiesci?”

Când mitarca estea tôte
 Cu răbdare le-ascultă,
 Se ridică-o tempestată,
 Plóia, grindina vėrsă.

Góngele cu gura mare —
 Acum să le fi vėđut —
 Cum s'ascund care de care
 Sub mitarcă pe 'ntreut.

Tôte bine-aci tăcură
 Căt periclul a durat,
 Țr îndată ce vėđură,
 Că e timpul luminat.

Una câte una ese
 Și se duce 'n drumul seu,
 Făr să ăică când purces e:
 — Mulțămim de parapeu!”

Ioan cav. de Pușcariu.

Datine dela nuntă la Romani.*

I. Partea generală.

Drepturile de căsătorie. La Romanii vechi a fost jus conubii (dreptul de căsătorie) ce-l aveau numai Cives romani (cetățenii romani) cu muieri numai romane, și pentru acésta numai căsătoria cu jus conubii se consideră de legitimă (matrimonium legitimum, vel justum, nuptiae justae).

Ca căsătoria să pótă fi legitimă, s'a luat în considerațiune: Națiunea, condițiunea, gintea și sângele muierii.

1. *Națiunea.* Din-respectul națiunii s'a pretins ca cetățenul roman să-și iee de soție numai romană, și anume, căsătoria eră oprită cu Latinii, cu Italii și celelalte popore. Romanii mai întėiu au avut legătură cu Albanii, apoi cu Sabinii prin limbă, prin sacre (cele sante ale religiunii) și prin căsătorie. După resboiul ce s'a purtat cu Latinii la lacul Regill (496 ant. Cr.), multe muieri romane au fost la Latini și multe muieri latine la Romani, și fiind că căsătoria eră oprită între ei, s'a demandat, ca tôte muierile lăsându-și bărbații să se reintorcă la părinți, însă nici una s'a reintors. Atunci Romanii au primit acésta de semnul unirii poporului

* Din „Cultul păgân și creștin“, de dl dr. At. M. Marienescu, tomul I, edițiunea Academiei Rom. 1834, omițend notele.

latin cu cel roman, și de semnul victoriei viitoare și comune, însă totuși Romanii nu au dat de odată Latinilor jus conubii, ci numai cetățitorilor latine confederate, mai târziu și altor popoare confederate din Italia. Dreptul acesta era așa de mare, în cât numai senatul roman îl putea da sau revoca.

Ceva se aduce pentru ilustrațiunea materiei: *Campanilor*, dinaintea de resboiul punic al doilea (218 ant. Cr.), li s'a dat jus conubii, adică dreptul ca să se căsătorească cu romane; dar, după ce Campanii în resboiu s'au dat la partida contrarie, au fost despoiați de acest drept. Abia consulii M. Messala și C. Salinator au cerut pentru Campanii dreptul de a se căsători cu cetățitorii romane, și decât cineva s'a căsătorit mai înainte, să aibă soțiile de legiuite, și pruncii născuți înainte de acesta și să fie legiuiți și să pōtă fi moștenitori. Pentru că pruncii, cari s'au născut din muieri, cu cari conubiul nu a fost iertat, nu erau *liberi*, cu atât mai puțin erau cetățitorii romani; p. e. pruncii militarilor romani căsătoriți în Spania cu muieri spaniole.

Decă cineva singular, ori atare municipiu, ori alt popor, au vrut ca să aibă dreptul de conubi, au trebuit să deie rugare la Senat. Mai târziu împărății dedeau acest drept militarilor de altă națiune, dându-le și dreptul de cive roman.

2. *Condițiunea.* Din respectul condițiunii, adică a stării civile, era oprit ca cetățitorul roman să-și iee de soție o *libertină*, care din sclavă a devenit liberă, asemenea *libertinului* i-a fost oprit ca să se căsătorească cu o romană. Numai senatul putea concede din cas în cas.

Abia după legea Papia Popaea, adusă sub împăratul August, s'a iertat civililor romani căsătoria cu libertine, însă a fost oprit și actul senatorilor și pruncilor acestora.

3. *Gintea.* Ce se atinge de ginte, adică de nem, viață, familie, patricilor le-a fost oprită căsătoria cu plebei încă prin legile din urmă din XII tabule de legi, aduse de decemviri, de și Appiu Claudiu decemvirul a observat, că prin acesta patricii se despart prē tare de plebei.

Dar C. Canuleiu, tribunul plebei, la ant. 445 ant. Cr., a făcut rugăciune pentru desființarea acelei legi, și s'a adus lege nouă, numită Canuleia, ca patricii și plebei să se pōtă căsători la olaltă, era pentru căsătoria cu străinii și mărginenii a pretins altă lege.

4. *Sângele.* Nu a fost lege apriată, ca până la care grad de rudenie de sânge e oprită căsătoria; s'a observat însă și gradul amestecăturii de sânge; s'unt însă cazuri istorice între patricii, că p. e. s'a luat de soție fata unchiului, adică a fratelui tatălui.

Felurile de căsătorie. Căsătoria legiuită în genere a fost de două feluri:

A) *Căsătoria cu Manus* (mână), când muiera s'a predat în mâna strinsă a bărbatului, și atunci ea s'a chemat *materfamilias*.

B) *Căsătoria fără Manus*, din liberă voie, când muiera nu s'a predat în mâna strinsă a bărbatului, și pentru acesta s'a numit numai *uxor*, și n'a fost *materfamilias*. La acesta căsătorie se cerea numai învoirea miresei.

Căsătoria (matrimonium) cu Manus a fost susținută la patricii (nobili) și a adus pe femeie către bărbat într-o referință ca și pe fată către tată, ea a participat la sacrele familiare etc. Pentru preoți a durat modul cu manus până pe timpul împărăitorilor.

Căsătoria cu manus s'a fundat în 3 moduri, și în seculul al VI-lea creștin, a intrat și al patrulea mod.

1-ii prin farres seu *confarreațiune*, ce era un sacrificiu solemn și dat după *domum deductio*, adică după

ducerea miresei cu pompă nupțială în casa bărbatului. Sacrificiul s'a făcut sub conducerea Pontificelui Maxim, fiind de față și flamenul dial cu deșe martori. *Confarreatio* se numește dela *panis farreus* (libum farreum), o pâne cōptă din *far* (făina la cei vechi), din apă și sare, și dată ca și sacrificiu. Nunta de modul acesta, s'a numit și *farracia sacra*, pentru că căsătoriții mâncau din *far*, adică făina cu care se preșeau și victimele, adică animalele sacrificate. În cele sacre nimic era mai religios decât legătura prin *confarreațiune*, și purtau pânea farrea înaintea miresei. Dar acesta căsătorie era între puțini îndatinată, era după unii, numai pontificilor, adică preoți de grad mai înalt. *Diffarreațiune* înseamnă stricarea contractului de *confarreațiune*, adică divorț în astfel de căsătorie.

Unele dirigătorii de preoți se umpleau numai cu feciori din căsătorie *confarreată*, p. e. *Flamines maiores*.

2-a prin *coemțiune*, ce era o cumpărare simbolică a miresei. A fost de lipsă cinci cetățitorii ca și martori, și un *libripens* (cumpător) carele ținea o cumpănă în mână, era mirele aruncă un *as* (ban) de aramă în cumpănă, și declară că a cumpărat mireasa, care prin acest mod își dedea totă independința în puterea bărbatului. *Coemțiunea* s'a putut face și după încheierea căsătoriei, verisimil după *domum deductio*. Acele muieri, cari prin cumpărare veniau în mâna bărbatului, se numiau *Materfamilias*, și la cumpărare se întreba unul pe altul, bărbatul astfel: „Decă muiera ar vrē să-i fie *materfamilias*?“ ea respundea: „ar vrē“. Pentru acesta muiera cădea în mâna adică în puterea bărbatului, și se dicea căsătorie prin cumpărare, și muiera era *materfamilias*, era bărbatului ca în loc de fată.

3-a prin *us* seu *prescripțiune*, când femeia a șeșut neinterupt un an întreg în casa unui bărbat, carele în acest mod și-a căpătat dreptul *asupra-și*, și ea astfel a cădut în mâna bărbatului. Usul se putea întreprinde, decât femeia peste an în trei nopți (*trinoctii usurpatio*) nu dormia în casa bărbatului.

4-a prin *tabulae nuptiales*, adică contract de căsătorie. Acest mod s'a introdus târziu, sub Justinian 526—565 d. Cr. ca act *oficios deosebi* pentru dirigătorii de stat cu rang senatoric. Între alți dirigătorii numai compunerea unui protocol și *intervenirea preotului* a fost forme de legitimitate. *Tabulae nuptiales* erau în datină încă pe timpul lui Cicerone, dar a fost încetat în timpul mijlociu al împărăitorilor romani.

Celelalte datine dela nuntă erau de lipsă la tōte modurile de căsătorie.

Căsătoria sclavilor s'a numit *contubernium* și înaintea legii a fost nelegiuită, pentru că domnul avea drept să vîndă ori numai pe muier, ori numai pe bărbat.

Contuberniul atunci și-a căpătat legalitatea, când stăpânul a eliberat pe sclavi seu prin testament a lăsat, ca bărbatul să nu se vîndă fără de muier și prunci.

Timpul mai favorabil pentru căsătorie a fost luna lui iunie, odată numită și *Junoniu* dela *Junone*, dina prestătătoare căsătoriei, și cel mai nefavorabil a fost în mai, luna moșilor.

II. Partea specială.

Consens. La o căsătorie era de lipsă *consensul*, adică învoirea părinților fetei, pentru că fata nu se întrebă; în timpul de sub împărății și *consensul* fetei. Pețirea se făcea la părinții fetei, seu la acela sub a cărui potestate era fata.

Sponsalia. Decă pețitorului i se promitea fata, el se numia *Sponsus*, era ea *Sponsa* (făgăduită, promisă) și atunci urma *Sponsalia* adică încredințarea.

Fecióra vestalină.

În vechime junele dedea tinerei un ban ca și *arraha* (arvună); eră mai târziu inel de fier, decă a fost din popor, și inel de aur cu mărgea, decă a fost patriciu, și tinera încă a dat inel, și inelele se diceau: *anuli pronubi, mutuae fidei signa*, adeca inelele de căsătorie ca și semnul credinței imprumutate.

Sacrificiu auspicial. După ce s'a proiectat căsătoria, cu scop de a câștigă semnele divine și invoirea ȝeilor, s'a făcut un sacrificiu auspicial sėu consultativ, în loc ales după plăcere, sėu în casă privată, sėu în templu public. Auspicele adeca preotul carele profetiă din sburatul păsėrilor, și astfel căută de noroc, se ducea după meȝul nopții și își făcea oficiul, căutând sburatul pasėrilor profetice, și apoi rezultatul observărilor îl publică în fața oșpeților, și sacrificiul stetea din o oferindă de libațiune sėu de fructe (*fruges*) cătră ȝei. Auspicial a încetat pe timpul lui Cicerone, și a intrat *haruspiciul*, adeca căutarea mațelor în animalele sacrificate, și profetirea din acestea în presința oșpeților, sėu *haruspicele* numai declară, că nu e nici un sėmn rėu și atunci carnea se putea folosi la sacrificii de oșpeți, ca să o mănce oșpeții.

Sacrificiul auspicial s'a adus deosebi în onőrea Cererii, ȝinei auspicială de nuntă, și a fost din o scrófă.

Părțile esențiale a nunții sânt:

A. *Dextrarum junctio*. B. *Sacrificium nuptiale*. C. *Coena nuptialis* în casa miresei. D. *Domum deductio*. E. *Pompa nuptialis*. F. *Sacrificium nuptiale*. G. *Coena nuptialis*. H. *Lectus genialis*. Aceste trei din urmă în casa mirelui.

A. *Dextrarum junctio*.

Dextrarum junctio e legarea mânilor drepte a tinerilor, ca și espresiunea nemijlocită a legătorei încheiate între bărbat și muiere, espresiunea plastică a trecerii femeii în mâna bărbatului (convenire în *manus mariti*) și modul mai simplu de reprezentarea căsătoriei.

Mai târziu consensul și sponsalia erau de odată cu *dextrarum junctio*, ca și simbolul consensului și mai ales în familiile de frunte și pe timpul împėraților. Dar înainte de a descrie *dextrarum junctio*, e de lipsă de a cunosce ȝeitățile de nuntă și îmbrăcarea miresei.

ȝeitățile de nuntă în genere s'au numit *dii nuptiales*, și cele de frunte au fost Juno, apoi Jupiter; și deosebi Juno cu predicate dela acte diferite se consideră de atâte ȝine. Dea Juga cea ce legă, injugă pe tineri, *Pronuba* ceea ce îi căsătorește, cunună, *Afferenda* (ab *afferendis dotibus*) le căștigă zestre și daruri dela tată, nēmuri și patroni. Miresele invocau încă pe ȝinele numite *Camelae Virgines*.

Îmbrăcarea miresei. Pėrul miresei s'a despărțit pe creștet cu *hasta celibaris* (lancea virginălis) sulița Junonii, ca mireșă să nască eroi, și a fost impletit în șese cōde (chici) precum îl purtau fetele din popor și virginele vestale. Pe pėr i se punea o cunună de flori și ierburi culese de ea, apoi peste cap un *flammeum*, adecă un vėl de colőre galbėnă sėu în fața focului, precum purtă totȝeuna Flaminica, muierea preotului *flamen dialis*.

Pe mireșă o îmbrăcau în tunică, și o legau cu o cingă (*cingulum*) sėu brău țesut din lână de oie, și legat cu măiestrie și nod, numit nodul lui Ercule, ca să nu se pōtă ușor deslegă. Juno dela actul încingerii are predicatul *Cinxia* (Incinsă) și legarea însăși precum lână se ține deolaltă, așa să se lege mirele de mireșă. Apoi mireșă se inzeștră cu juvaere, și se ungea cu miroșuri, și trei amice, trei fete virgine îi ajutau la im-

brăcare și chitare, întėmplându-se tōte aceste în thalamus, chilă de locuință a ei.

Mirele de regulă eră îmbrăcat în tunică, și deasupra cu toga aruncată de pe umėrul stâng peste piciorul drept, și în unele timpuri avea *tabulae nuptiales* în mâna dreptă. Decă mirele eră militar, avea și spada la sine.

Fiind gata mireșă, eșă din thalam și intră în atriu, sala familiară a casei, unde a fost altar, sėu anume pregătit. Pe jos erau flori presărate și covōre frumōse întinse, eră la ușă și la pōrtă flori și ramuri verȝi și veluri infrumșetătore.

Dextrarum junctio. Mirele și ceialalți așteptau pe mireșă în atriu, și ea intrând aruncă ochii la pământ, roșie de rușine că se mărită, și se plāngea, că trebuie să mērgă din casa părinților. O femeie care conducea nunta, trāgea pe mireșă la mire, și stând la spatele lor punea mâile pe umėrii lor, și lângă femeie steteau virginele. Lângă mire au stat parnimfii, prunci liberi, îmbrăcați cu *toga praetextata*, adeca tivită cu purpură (pueri *praetextati*, pueri *investes*) cam de 15—16 ani, mai tineri decăt junele, apoi steteau aci amicii și nēmurile. Atunci tata ori curatorul fetei luă mâile tinerilor și le legă la olaltă, adeca le impreună, ce se numă *dextrarum junctio*, și eră *inceputul nunții*, pentru că mireșă prin acestă eră predată în mâna mirelui.

Căsătoria s'a ținut de cultul domestic și nu de cel public, și pentru acestă fie-carele avea voie liberă, să chieime sėu să nu cheme preot (*sacerdos*) public. Erau și persoane private cari au priceput ritul și divinațiunile, și aceste făceau cele de lipsă, p. e. Brut a fost auspice la căsătoria lui Catone; sub Justinian s'a introdus lipsa de preot.

Dr. At. Marienescu.

Impėrătėsa cea 'ntelėptă.

— Basm. —

fost odată un împėrat și împėratul ăsta avea un vātaf de curte. Intr'una din ȝile-l chemă împėratul și-i ȝise, să se ducă a doua ȝi cu ale 2000 de oi ale sale la tērg, să le vėndă și să-i aducă și banii și oile.

Când auȝi bietul vātaf așa, se măhni fōrte, că cum eră el să și vėndă oile și să le și aducă îndėrėt?

Trist și pus pe gânduri, ajunsė bietul vātaf acasă. Acı fata lui — c'avea o fată de vr'o șai-spre-ce ani — îl întrebă că ce-are de e așa oțerit?

— Cum să nu fiu, fata mea? că uite-așă ș-asă mi-a poruncit împėratul.

— Numa d'atāt ți-e frica? Inveselesce-te, taică, asta e nimică tōtă . . . Să faci cum ți-oiu spune eu!

— Cum, taică?

— Du-te la tērg, tunde oile vinde-le lână, ia paralele și te 'ntorci înapoi și cu oile și cu banii; așa vei face după porunca împėratului.

Cum auȝi vātaful așa, mai prinse nițică inimă ș-a doua ȝi des de diminėtă, ia oile de din dērėt și fluerându-le, le duse taman la tērg; acolo făcū cum îl învėtase fata, luă banii și se 'ntōrse frumușel acasă și cu oile și cu banii.

Decă vėȝū împėratul așa, pricepū că eră cineva la mijloc și 'ntrebă pe vātaf cumcă cine l'a 'nvėtat să fac' așa?

— Am o fată, Măria ta, ea m'a 'nvėtat, să trăiți!

— Du te acasă, — dîse 'mpăratul, decă auđi așă, — și spune fiie-ți să vie indată aici, dar să vie nici călare, nici pe jos; nici pe drum, nici p'alături cu drumul; nici imbrăcată, nici desbrăcată; nici cu cămașe, nici fără cămașe.

Vătaful se duse ér trist acasă, că se gândia el, că cum o să vie fata lui așă cum a poruncit împăratul?

Dar fiie-sa cum auđi, dîse lui tată-seu:

— T'aică, adu plosa, măgarul dela oi, doi epuri vii, ș-apoi las pe mine, că nu te dau eu de rușine.

Decă-i aduse tată-seu ce i-a fost cerut, se 'nfășură 'n plasă, se puse călare pe măgar își luă epurii lângă ea, ér pe sub plasă o cămașe croită gata. Ș-așă a plecat la 'mpărat pe mijlocul drumului.

Vedënd'o 'mpăratul dela ferăstră, s'a mirat, ér cănii din curtea palatului au început a lătră și a se da la ea. Fata dec' a vedüt așă, a dat drumul la epuri și cănii s'au luat după ei, ér dînsa ducëndu-se drept in palat dîse:

— Bună vremea, Măria ta . . .

— Mulțumim dumitale, fată mare . . . Ei? . . . Eu ți-am đis să nu vii, nici călare, nici pe jos.

— Am venit pe măgar.

Imperatul: Am đis să nu vii nici pe drum, nici pe-alături cu drum.

Fata: Am venit drept pe unde merge oiștea.

Imperatul: Nici imbrăcată, nici desbrăcată.

Fata: Cu plasa 'nfășurată.

Imperatul: Nici cu cămașe, nici fără cămașe.

Fata: O cos acü 'n pöla.

Imperatul: Nici cu vënat, nici fără vënat.

Fata: S'a luat cănii după vënat.

— Eu te-aș luă de nevastă, că tot sînt holteiu, — dîse 'mpăratul intr'un sfërșit, mirat de destoinicia fetei. — Bine, Măria ta; dar unde n'ai face dreptatea cum trebuie, s'o fac eu; te 'nvoiesci?

— Ne 'nvoiesc, -- respunsë 'mpăratul și adună tötă koerimea curții și făcü nuntă 'mpăratëscă.

Peste vr'o lună după cununia împăratului cu fata vătafului, se făcü un tîrg mare. Impăratul plecă și el la acel tîrg, lăsând pe nevastă-sa acasă.

Ständ ea, a doua đi după plecarea împăratului, la ferăstră, ecă vedü trecënd pe dinaintea ferestri un țëran, care mănă de dinapoi o vacă cu vițelul lînga ea.

Mai pe supt scară vede pe țëran intorcëndu-se inderët, dar numai cu vaca, fără vițel și plângënd, prăpădenie mare. Impăratësa trimise să-l cheme.

— Ce-ai de plîngi așă, mēi creștine?

— Cum să nu plîng, Măria ta, și cum să nu fiu necăjit, că mi-a luat vițelul niște Turci, acolo 'n bălcu; au đis că caii lor l'a fătat și mi l'au luat.

— Da 'mpăratul nu eră acolo? — intrebă împăratësa.

— Ba a fost, Măria ta, dar le-a dat tot lor dreptate.

Impăratësa cum auđi așă, il invëtă să vie a doua đi de diminëtă și să cëră împăratului să-i facă o judecată — că eră să vie 'mpăratul in séra-aia dela tîrg; eu, dîse împăratësa, voi fi alături cu el; și-l invëtă pe țëran cum și ce să facă.

A doua đi până 'n diuă, țëranul veni in curtea palatului și cerü ce l'a 'nvëtat împăratësa.

Impăratu-l chemă in cămara lui.

— Bună vremea, Măria ta, — dîse el, când intră.

— Mulțumim dumitale . . . Ce veste?

— Păi . . . să veđi, Măria ta, cum merge pricina . . . Am un pic de livede, bat'o pãrdalnicu, de merge până 'n gãrlă; și eu, Măria ta, imi pasc oile pe

ea . . . Intr'o đi ecă ese un crap din gãrlă și-mi mănăncă toți mieii.

— Ce tot trãncãnesci, mă, or nu-ți sînt boii acasă? Cum să mănănce crapul mieii?

— Păi, să erți, Măria ta, cum a fătat caii Turcilor vițelul meu?

Atunci împăratul auđind așă, l'a intreat, că cine l'a 'nvëtat, să facă așă?

Că 'ncoa, că 'ncolo . . .

Impăratu-l amenintă, că de n'o spune, unde-i stau picioarele, i va sta și tinga.

Dec' a vedüt, ș-a vedüt bietul țëran, a spus drept: că 'mpăratësa l'a invëtat.

Când află acësta, se făcü foc împăratul:

— Să piei din casa mea! . . . Cum ai îndrãznit să-mi strici judecata mea?

— Să plec, — dîse 'mpăratësa, — dar să facem o mesă mare și pe urmă.

Impăratul se 'nvoi. porunci de puse o mesă mare, și pe la sfîrșitul mîncării se sculă 'mpăratësa, luă un păhar plin cu vin in mână și bënd dîse cătră împărat, să-i dea voie să-și ia din palat, când o plecă, ceva ce i-o fi mai iubit și mai scump.

Impăratul se 'nvoi, să-i facă voia a mai de pe urmă.

— Fie, — dîse el, ia-ți!

Cum auđi dînsa așă, pe furiș vërsă in păharul împăratului niște praf de rădëcină de buriană și dînsa cum beu, căđü cu capul pe mesă și 'ncepü a sforăi.

Atunci fata vătafului, il ia binișor, il pune intr'o butcă și plecă cu el acasă la ea.

Peste cãtãvã vreme se deșteptă 'mpăratul și intrebă, nedumirit, că unde se află?

— La mine, Măria ta.

— Cum ai îndrãznit?

— Mi-ai dat voie, Măria ta să iau din palat ceva ce mi-o fi mai iubit și mai scump; dumnia ta mi-ești mai iubit și mai scump ca or-ce pe lume și pe dumnia ta te-am luat.

Impăratului i se 'nsenină fața de bucurie că e așă de mult iubit și sãrutãnd-o i dîse:

— Ești vrednică de iubirea mea; ai să ne 'ntorcem la palat, și de-aci inainte tu să faci dreptatea!

Și drept, d'aci 'nainte a trãit împăratul bun cu dînsa, ér judecãțile ce se făcea in împăratia lui, erau ale mai drepte, de i se dusesse vestea peste mări și țëri, și toți dîceau că împăratia lui e împăratia dreptãții.

Povestit de V. Opreșcu, locuitor in Bucuresci.

Dumitru Stãncescu.

C u g e t ă r i.

Nu-ți lãudã secerișul, inainte de ce l'ai bãgat in șurã.

Nu e de lipsã sã semeni nãtãrãi, cãci cresc singuri.

Cu Dumneđeu și pe mări du-te, fãrã el nici peste prag.

Adevërul nu se innecã in apã, nici nu se arde in foc.

Un nebun pöte aruncã o pëtrã in iaz și vor fi de lipsã șapte ömeni cu minte, sã o pötã scöte.

Mãna unei mame nu rupe öse.

Mulți sînt gata sã-ți dea sfat, puțini sã-ți dea ajutor.

De eși din casã, rögã-te odatã; de mergi pe mare, rögã-te de douë ori; de mergi la cununie, de trei ori.

Salónele române.*

Am cetit cu plăcere propunerea ce s'a făcut în colónele acestei foi d'a se înființa o societate beletristică românească dincóci de Carpați, căci și eu sînt de părerea că această societate este o necesitate pentru noi.

În condițiunile în care ne aflăm, o societate beletristică românească are o misiune frumoasă, căci nimic mai adânc nu pòte înriuri asupra familiilor, decât beletristica și nimica nu înalță o națiune ca familiile culte, din care se compune aceea.

Temelia familiei este femeia; cum e densa, așa este și familia, căci ea are farmecul d'a înalță séu puterea d'a doborî. Din cultura ei densa revêrsă rađe și asupra tuturor din giurul ei, dar starea ei înnapoiată pune pedecă dezvoltării familiei întregi.

Care va să dică, cum este femeia, așa are să fie și viitorul nostru.

E bine, constatând acesta, să stăm nițel și să studiam situațiunea ce ne presintă activitatea femeii române.

De și voi riscă d'a nu fi complasant, caută însă să spun, că nu putem să fim mulțamiți cu activitatea femeilor noastre. Acesta firesce, o dic în general, căci sînt multe onorabile excepțiuni; dar impresiunea generală ce ne face astăzi femeia română nu prè este îmbucurătoare.

Acésta frasă sună cam aspru, de aceea știu că din multe părți voi fi întimpinat cu superări: dar țin să spun adevêrul, chiar și cu risicul d'a-mi atrage supêrarea unor frumoase cetitóre.

Căci este un mare și trist adevêr acela ce am spus și cel ce vrè să fie drept, are să-l recunoscă neapêrat.

În vechime femeile române au fost paladiul care ne-a conservat limba și cu ea naționalitatea. E bine, ce fac ađi femeile române pentru limba noastră? Nu numai nu ni-o conservéză, dar încă introduc în familiile române limbi străine. Cine cutéză să contesteze acésta, acela n'a fost în România și prin urmare nu știe că acolo în tóte salónele se converséză frantózesce și limba română nici macar în antișambră nu-și găsesce adăpost; acela n'a luat parte la petrecerile ce se arangéză în cele mai românesce orașe din Transilvania și Bănat și n'a avut ocaziune d'a ađi, că damele din generațiunea tineră converséză mai mult și mai bucurós nemțesce; acela, în sfêrșit, n'a făcut un ocol prin familiile române din părțile ungurene, unde damele nici nu mai știu să vorbescă românesce.

Se înțelege, că principala cauză este lipsa de școli române pentru fete. Generațiunea actuală a eșit din școli străine, de unde n'a adus iubirea limbei românesce, ci o cultură străină. De aceea ori cine caută să salute cu cea mai mare bucurie pornirea ivită pentru înființarea de școli românesce pentru fete. Însè până când din școlile acele va eși o generațiune mai românescă, vom avè să îndurăm multe scăderi, căci direcțiunea culturii actuale a femeii române ne este foarte primejdiosă.

Spre a ne convinge despre acésta, n'avem decât

* Nu consimțim în tóte cu articolul acesta, îl publicăm însă, căci conține multe adevêruri, de și amare. Red.

să intrăm într'un salón românesc. Conversația începe în limba română, dar numai decăt bagi de sémă, că dómna infiră cu greu frasele, apoi ea trece în limbă străină și te pomenesci că nu se mai vorbesce nimic românesce.

Décă privești în giur, pe păreți nu găsești un tablou românesc, pe mésză nu afli scrierile de lucș ale poeților noștri, pe pian abiă dai de vr'o piesă românescă, decopiată de undeva. De vr'o fóie beletristică românescă în cele mai multe nici poménă nu-i. Și totuș se miră mulți, că beletristica românescă lăncêdesce. Dar cum să pótă înflori, decăt nici femeia nu ó spriginescè?!

La alte națiuni femeile forméză grupul cel mare al spriginitorilor literaturii beletristice. La noi femeile nu simt dorul d'a ceti românesce. La unele găsești pe Alecsandri, dar puține l'au și cetit. Lecturile lor sînt poeții străini și foile lor „Bazarul” și celelalte. Naționalismul celor mai multe se manifestéză numai în costumul național ce-l îmbracă la baluri, pentru că asta e moda, dar apoi în costumul acesta converséză în limbi străine.

Este timpul să ne gândim mai serios la primejdia ce ne înfășozéză crescerea neromânescă a damelor noastre. Este timpul ca salónele române să ia o alta direcțiune, căci asta de acuma cu tot lustrul ei fals, ne duce la peire. Împlinescă-și damele noastre cu mai multă stăruință misiunea lor națională! Probeze nu numai cu esteriorul, dar și cu sentimentul că sînt românce! Spriginescă tot ce este național și al căror sprigin se așteptă dela dênsele!

Facă reuniuni culturale, unde numai este cu puțință, spre a întemeia școli pentru fete, să avem o generațiune viitoare mai românescă!

Citescă pe scriitorii români, decoreze mesele din salon cu scrierile acestora, compună-și o mică bibliotecă românescă și să se aboneze la vr'una din publicațiunile noastre beletristice! Décă în fie-care casă românescă ar vini cel puțin câte una fóie românescă, diaristica noastră ar înflori; dar astăzi poți să călêtoresci díle întregi, până ce găsești undeva și o fóie românescă, neplătítă dóră și aceea. O astfel de casă e rară și stăpânul ei este vestit ca „naționalist mare”.

Tóte aceste nu s'ar putè întemplă, de cumva dómnele române ar avè mai adânci sentimente românesce. Ț tunci n'ar fi casă românescă, în care să nu se spriginescă și literatura națională. Dar astăzi pentru lucruri străine și pentru rochii scumpe aruncăm sute de florini; însă când e vorba de spriginirea culturii naționale, de cumpêrarea de cărți și abonarea la diare române: acele sînt scumpe și n'avem parale.

Beletristica fiind organul cel mai accesibil pentru dame, eu cred că o societate beletristică românescă va putè să producă rezultatele cele mai bune pentru românizarea salónelor noastre; de aceea eu doresc din tot sufletul ca acea societate să se pótă înființa cât mai curênd!

Spinu Ghimpescu.

Fecióra vestalină.

— Veđi ilustrațiunea de pe pagina 29. —

Cine nu cunósce Vesta și Vestalinele la Romani?! Cultul lor ne este o suvenir din studiile făcute pe bãn-cile școlii.

Di dr. At. M. Marienescu, în scrierea sa: „Cultul păgân și creștin” ne remprospêteză într'un mod sistematic aceste suveniri.

Vesta — ne spune dsa — a fost ȃina focarului (vetrei de foc) ce a fost meul și principiul vieții de casă. Precum familia, așa și orașul, ba și satul a avut focarul seu.

Templul Vestei a fost supt muntele Palatin. Intr' ȃnsul ardea focul etern, ce a fost ȃnsași Vesta, servită de Vestaline.

Simplicitatea și curătenia trupescă și sufletescă erau cerințele de frunte pentru serviciul ȃinei și pentru acesta Vestalinele intrau ca și copile, pe 30 de ani, reținȃndu-se dela tȃtă vieța familiară.

La început au fost 6, mai tȃrdu 12 vestaline, a- lese prin Pontifex Maximus din familiile de frunte și nepȃtate ale Romei. Păinții trebuiau să sufere alegera, decă nu erau preoții altor deități și decă aveau peste trei prunci. Intrȃnd fetița la Vestaline, 10 ani invȃtă, 10 ani exercită cultul și in alți 10 ani invȃtă pe cele tinere și pe urmă eră ȃtat ca să se mărite.

Vestalinele aveau ȃrepturi distinse: persȃna lor eră sacră și poporul le veneră; aveau drept de agrăȃire și de apȃrare sacrală, cȃci intȃlnindu-se cu vr'un criminal, dus spre pedepsire, acesta eră scăpat prin intȃlnirea cu o Vestalină.

Dar și pedepsele erau grele pentru Vestaline, a- nume: decă prin negrirea vr'unei se stȃngea focul de pe vatra Vestei, pontificele mai mare o sbiciuia pe spatele gol, pentru cȃ stȃngerea focului eră semn rȃu pentru stat; decă ver-una uită de fecioria sa, eră ingropată de vie intr'o zidire supt pământ.

Ilustrațiunea din numărul presinte infăoșeză o astfel de Vestalină, ingropată de vie supt pământ.

I. H.

Literatură și arte.

Jucării și jocuri de copii. Supt acest titlu dl Ispirescu, unul dintre cei mai buni scriitori populari ai noștri, a adunat și publicat intr'un volum jocurile copiilor români, dintre cari unele s'au publicat pentru prima-ȃră in foia nȃstră. Intreprinderea acăsta e vrednică de spriginul publicului, și o recomandăm in deosebi atențiunii familiilor cu copii, ca lectură pentru aceștia, cȃci lectură menita pentru copii nu pré avem. De ramul acăsta nimene nu ingrisesce la noi. Prețul broșurei despre care vorbim este 25 cr. și se află de vȃndare la institutul tipografic din Sibiu, unde a și apărut.

„Daciada“, epoeă in 24 de cȃnturi, de Ioan N. Șoimescu, a apărut, după cum aflăm din ȃiare, la București și se află depusă spre vȃndare in librăriile de acolo. In timp scurt apărură dară doue epopee: „Negriada“ și „Daciada“. Vom vorbi despre ambele mai tȃrdu, după ce vom primi și „Daciada“.

Atelier pentru lucrători decoratori. „Românul“ află, cȃ dl I. Mincu architect, dl D. Mirea pictor și dl N. Georgescu sculptor, vor infiintă la București un atelier cu scopul de a formă lucrători decoratori. Se speră, cȃ apelul făcut de numiții artiști va găsi resunet printre tineri, cȃrora li se deschide o carieră de muncă.

Insciințare. P. T. DD. cari au respuns prețul pentru „Invȃtământul intuitiv“ sȃnt rugați a fi cu răbdare. Opul, din lipsa numerului indetultilor de prenumeranți, s'a pus sub tipar numai in ȃilele acestea, și in prevederea lucrului ingrămadit la tipografie, nu mai prin luna lui marte se va putȃ termina. Prenumeratiuni se mai primesc tot cu 1 fl. v. a.; ȃr după eșirea de sub tipar cartea pentru neprenumeranți va costă 1 fl. 50 cr. Gherla 3/15 jan. 1885. *V. Gr. Borgovan*, profesor.

„Păcală și Tȃndală“. Anecdotă, de Silvestru Moldovan, a apărut in Biblioteca populară a „Tribunei“ in Sibiu. Prețul 3 cr.

Statute. Ni s'a trimis: „Statutele Academiei ortodoxe pentru literatură, retorică și musică bisericescă in seminariul archidieceșan din Cernăuți“. Cu tiparul tipografiei archiepiscopesci.

Diariștic. „Orientul Român“ e numele unui ȃiar nou românesc, care a apărut la Galați.

Teatru și musică.

Sciri teatrale și musicale. *Dra Carlota Leria*, talentata cȃntăretă a Curții române, a plecat la Kiev, unde va da o serie de concerte, ȃr de acolo va plecă la Londra, spre a cȃnta in teatrul Covent-Garten, unde este angiațată. — *Dra Agata Bȃrșescu* va incepe reprezentațiunile sale in Cernăuți la 10 februarie st. n.

Teatrul Național din București. „Românul“ constatȃnd succesul mereu crescȃnd al teatrului Național in stagiunea acăsta, incheie cu următoarele observațiuni: „Acăsta dezvoltare va incuragiă negreșit și pe direcțiune, și pe actori și pe autori români, al cȃrora talent nu va putȃ de aci nainte să remănă cu totul neresplătit. Nu ne indoim, cȃ tȃte acăste succese vor indemnă pe direcțiune să-și indoieșcă activitatea și să deplinescă reformele ce mai sȃnt de făcut. Aci e locul să ne intrebăm decă n'ar fi nemerită și o schimbare a organizațiunii teatrului nostru? Se scie in adevȃr cȃ, imitȃnd in acăsta pe franceși ca 'n multe altele, am introdus și la teatru sistema societarilor, care pȃte să fie fȃrte bună aiure, dar care la noi nu produce de cȃt rele. Adoptȃndu-se o altă sistemă, s'ar putȃ angiaț la teatrul Național și ceilalți actori buni cari sȃnt nevoiți să jȃce pe niște scene inferiȃre și s'ar putȃ acordă niște remunerări mai mari actorilor de valȃre. Cu sistema actuală, unii societari, cari nu jȃcă mai nici odată, absorb o bună parte din veniturile teatrului. E de neapȃrată nevoie deci să se schimbe legea de organizare a teatrului. Să sperăm cȃ 'n actuala sesiune se va găsi in parlament un deputat care să rădice vocea in acăsta cestiune d'un interes atȃt de mare!“

Teatrul din Iași. Cetim in „Liberalul“: Se spune cȃ s'a pus in studiu piesa: „Copila din flori“, comedie-dramă in 4 acte de dl Grigore Ventura. Acăsta piesă reprezentată pentru prima ȃră in stagiunea de față pe scena teatrul Național din București, a obținut un mare succes. Cȃt despre „Fântȃna Blanduziei“, juvaerul dramatic al bardului dela Mircesci, se ȃice cȃ s'a renunțat cu totul la reprezentarea ei, din cauza insuficienței trupei, causată prin refuzul unor artiști principali de a jucă rolurile ce li se cuvinau. Ciudată disciplină pȃte să fie și la teatrul acela! Auȃi acolo, niște așa numiți „artiști“ să cuteze a refusă să jȃce in piesa lui Alecsandri!

Hășdeu-mars. Acesta e titlul unui mars nou pentru pian, de dl François Vȃgh, apărut in nr. din urmă al „Doinei“ din București și dedicat dlui B. P. Hășdeu.

Corul vocal din Lipova arangȃză la 19/31 jan. un concert, cu următorul program: 1. „Stelele“, romanță de V. Alesandrescu, musica de A. Flechtenmacher, cor micșt. 2. „Riscogel“, baladă populară de A. Marienescu, decl. de dșȃra Elena Bogoiu. 3. „Mars“ de Kral, musică instrumentală, executat de elevii șȃlei de musică, sub conducerea dlui Ledvinka. 4. „Hora Sinaia“ de G. Ventura, musica de C. Porumbescu, cor micșt. 5. „Fata dela Cozia“ de D. Bolintinean, declamată de sopranișta Maria Cincu. 6. „La o rondurica“

de Bolintinean, musica de Flechtenmacher, cor bărb. 7. „Visul lui Stefan cel mare“, de Bolintinean, declamată de dșora Ana Popoviciu. 8. „Dulce Bucovina“ de V. Alecsandri, musica de Flechtenmacher, cor micst. 9. „Potpourri“ cor instrumental, de elevii școlii de musică, conduși de dl Ledvinka. 10. „Tricolorul“ de C. Porumbescu, cor micst. 11. „Cum stăm“ de Iul. Grozescu, declamată de dl At. Pasca. 12. „Marșul armatei române în 1877“ de Dumitrescu, cor bărbătesc. După concert urmăzeă jocul. Venitul e destinat pentru fondul corului vocal.

Corul plugarilor români din Cuvin, în comitatul Arad, a dat cel dintău concert al seu la sfârșitul lunei trecute, sub conducerea învățatorului N. Ștef. S'a cântat: Deșteptă-te Române, Hora Sinaei, Irmosul născerii; dșora Catița Lucaciu, învățătoare la școlă de fetițe din Cuvin, a declamat „Copila română“ de Iosif Vulcan, care a produs mare entusiasm; școlarul N. Pripa a declamat poesia: „Și să nu fiu supărat?“ Apoi urmăzeă jocul. Un public numeros luă parte la această petrecere. Vinitul curat a fost 105 fl. Meritul este al zelosului învățator N. Ștef.

Corpul învățătoresc din Săcele va da la 15/27 februarie o reprezentațiune teatrală în sala „otelului internațional“ din Cernat, în folosul bibliotecii școlilor române din Săcele. După reprezentațiunea teatrală va începe jocul, pentru bal se va plăti separat prețul de intrare.

Corul plugarilor din Leucusesci în Bănat va arangia la 5 febr. 1885 st. n. în sala ospătării lui M. Weisz din Balinț, în favorul corului, serată de cântare, urmată cu danț. Pentru comitet: Adam Rosa, președinte. Programa: 1. „Deșteptă-te Române“. 2. „Veđi tu steua“. 3. „Tatarul“. 4. „Despărțirea Basarabiei de România“, poesie de Iosif Vulcan, declamată de Ștefan Crăciunescu. 5. „S'o veđi mamă“. 6. „Viscolul“. 7. „Iléna“. 8. „Baba vrăjitoare“, poesie de Iulian Grozescu, declamată de Odila Curuntii. 9. „Junimea Parisiană“. 10. „Marșul armatei Române“. Tote piesele vocale se vor esecuta de cătră corul plug. sub conducerea dirigintelui de cor Tr. Brătescu. În pausă se va joacă „Hora Griviței“.

„**Armonia**“, societate pentru respândirea și cultivarea muzicii naționale în Bucovina, a publicat în tōmna trecută un apel cătră publicul român, cerându-i spriginul spre a puté publică piese musicale romănesci. Broșura primă din această publicațiune a și apărut tocmai acuma. În această însă aflam următoreă constatare durerōsă a redacțiunii: „Până acū nu s'a vėdit, cumcă musica română ar puté să existe și ar puté să se desvōlte, căci — o spunem cu 6re-care părere de rău — nu s'au aflat la 10 milioane de Români macar una sută de persoane, cari să aibă simț musical“. Dară această nu descurăgēză redacțiunea: „Noi — dice ea — pășim mai departe, făcēnd încă o incercare, dară și cea de pe urmă. Dēcă și acuma nu se vor intruni macar una sută de abonați, atunci opul nu va mai apără mai departe și noi vom fi convinși, cumcă am născut numai o idee, care a prevenit unui secol, noi vom ave incredințarea firmă, cumcă realizarea acestei idei e rezervată strănepoților noștri“. Dorim din inimă ca acest țipet dureros să deștepte, dēcă este cu puțință, indolința celor ce se ocupă la noi de musică. Broșurele aceste au să apară, odată pe lună, prețul unei broșuri este 2 fl. Ță și sumarul primei broșuri: Devisa „Armoniei“ de H. Horner; Cântec sicilian de V. Alecsandri, musica de C. G. Porumbescu; Senin și furtună, de I. C. Negruzzi, musica de I. Vorobchievici; Cântec ostășesc, de V. Alecsandri, musica de Eus. Mandyceschi; La o viorică, de D. Bolintinian, musica de Tudor de

Flondor; Tatarul, de V. Alecsandri, musica de St. Noșievici. Piesele sūnt compuse pentru coruri de voci bărbătesci.

Teatrul frances. Martia trecută s'a represintat la Paris, la Comedia Franceză, piesa dlui Al. Dumas, „Denise“. Succesul a fost mare. Ca de obicei, lucrarea dlui Dumas este o piesă à thèse. Ceea ce și propune dsa a arētă este că, chiar înșelată o femeie pōte fi cinstită. Ca interpreți principali piesa a avut pe dnii Got. Wurms, Coquelin cadet, și pe dnele Bartet (Denise), Pierson, Reichemberg și Pauline Granger. Dimpreună cu „Theodora“ dlui Victorien Sardou, piesa dlui Alesandru Dumas, este evenimentul țilei și cele doue lucrări mai originale ale sesiunii teatrale din acest an.

C e e n o u ?

Sciri personale. *Principele D. Ghica*, președintele senatului român, a fost decorat de cătră Maj. Sa împăratul și regele Austro-Ungariei cu marea cruce a ordinului Leopold. — *Dl Dimitrie Pop*, din Transilvania, a fost promovat în 17 l. c. n. de cătră universitatea din Budapesta la gradul de doctor în drept. — *Dl Iuliu Simon*, teolog absolvent al dieceșei gherlane, a făcut doctoratul din teologie la universitatea din Budapesta. — *Dl Moise Bocșan*, paroc în Curtici, a intrunit aproape tōte voturile la alegerea de protopresbiter în Arad. — *Dl Ion Ghica*, ministru plenipotențiar român la Londra, va represintă România la congresul internațional poștal care se va deschide în 3 februarie la Lisabona.

Hymen. *Dl George Trica* c. r. căpitan în reg. 38 de infanterie, în serviciu la institutul geografic militar din Viena, la 26 ianuarie ș-a serbat cununia cu dșora Dominica Fantoni, în biserica garnisōnei militare din Viena în Schwarzsplanerstrasse. — *Dl Pompiliu Pipoș*, colaborator la țiarul „Tribuna“ și drd în drept, duminică la 1 februarie își va serbă cununia cu dșora Aurelia Roșescu în Cluș. — *Dl Terentiu Tipeiu*, aspirant de notar în Deciu, comitatul Arad, s'a logodit cu dra Melania Onea, fiica dlui notar Onea din Josăși. — *Dl Teofil Tulia*, notar cercual, la 15 jan. st. n. ș-a încredințat de soție pe dșora Elena Socander din Hunedōra. — *Dl I. I. Popovici*, notar cercual din Scăiuș, la 1 februarie se va cununa cu dșora Mariōra Ana Miu-Musțetă, în comuna Remetea Pogoniș.

Carneval. *Reuniunea femeilor române din Sibiu* va arangia în 7 febr. n. un bal în sala otelului „Impăratul roman“. — *Inteligența română din Cluș* va da la 12 febr. n. un concert urmat de bal, în sala redutei orașului în folosul fondului pentru înființarea unei școlii române de fetițe în Cluș; în pausă 12 tineri în costume naționale vor esecută jocurile „Călușerul“ și „Bătuta“. — *La Teiuș* docintele Ștefan Crișan a arangiat un bal în folosul seu, la care au participat fōrte mulți; romăncele tōte au purtat costum național. — *La Blas* se va da în 10 febr. st. n. un bal în sala otelului „Național“, în folosul fondului pentru ajutarea studenților săraci bolnavi. — *Casina română din Beiuș* va da la 7 febr. n. în sala ospătării orașului un bal, în folosul bibliotecii sale. În balul acesta mai multe dame se vor presintă în costum național. — *Reuniunea femeilor române din Brașov* dă astăzi la 19/31 ianuarie un bal în sala redutei din cetate; venitul balului e destinat pentru fondul reuniunii, care îngrijesc de instrucțiunea și de educațiunea fetițelor române.

Reuniunea femeilor române din Sibiu înscințeză, că prima espedițiune prin poștă a obiectelor

câştigate și reclamate din loteria de efecte se va face la 31 ianuarie st. n. ér a doua în 12 februarie st. n. Adaugăm totodată, că din 12,000 de sorturi numai 1050 au ramas nevândute; s'ar fi vândut și acele, decât timpul nu ér atât de scurt.

Reședința mitropolitană din Cernăuți, edificată la 1866 cu mari cheltueli, este în pericol d'a se cutropi. În apropierea ei s'a cutropit un deal și se dice, că acesta cutropire are să se estindă și la terenul pe care se află reședința. Acesta scire publicată întâiu de țiarele străine, a fost în urmă demințită din Cernăuți, de aceea nu o înregistrăm nici noi în numărul trecut. Acuma însă „Românul” află din izvor sigur, că în urma sondagelor făcute acum câțiva ani, ingnerul-șef care dirigiă acele lucrări, a declarat că chiar decât pericolul ar pute fi înlăturat momentan, totuși reședința mitropolitului român va fi amenințată, și a exprimat cu siguranță părerea, că nici un mijloc nu va pute fi găsit pentru a o scăpă. Acesta cestiune îngrigesece cu drept cuvânt nu numai pe cei interesați, dar chiar și pe guvernul central, edificiul reședinței româno-greco-orientale fiind un adevărat cap d'operă.

Timișana, noul institut de credit și de economii înființat la Timișoara, ș-a ținut adunarea constituitoare la 10/22 ianuarie. Au fost prezenți 100 de acționari, reprezentând 500 de acțiuni. Comitetul membrilor fondatori a ales direcțiunea în următoarele persoane: Em. Ungurian, T. Belu, M. Barbu, Tr. Gaița, G. Achim, Costa Maniu și Nicolau Coșariu. Comitetul de supraveghiere: Ștef. Adam, V. Poruț, A. Suciu, G. Lazar și Eut. Cioban. Membriilor fondatori li s'a votat absolutoriu și cu ulterioara administrațiune s'a încredințat direcțiunea, căreia i s'a predat jurnalele și averea.

Conferința învățătorească din Borgo-Prund al învățătorilor din districtul gr. or. al Bistriței, s'a ținut în zilele de 15 și 16 jan. st. n. sub presiul părintelui protopresbiter Simeon Monda. Dintre învățători numai 5 ênși lipsiră, dar dintre preoți nici unul nu se înfățoșă, nici chiar preotul local. Înteu se alege biuroul și comitetul și se votă proiectul de statute; se alege apoi o comisiune, care luând de basă materialul și manualele ce se propun acum în școlele elementare, să elaboreze până la adunarea procsimă un plan de învățământ; în sfârșit se hotărî înființarea unui stipendiu pentru susținerea unui pedagog în institutul Andreian din Sibiu. Urmară apoi prelegerile practice, ținute de cei amintiți deja în nr. 53 al foii noastre. Viitoare adunare generală se va ține la Borgo-Prund în 14/26 maiu, adeca a treia zi de Rusali. După conferința învățătorii se întruniră la un banchet.

Conferințe literare. *Di Nicolae Ionescu* a vorbit în duminica trecută la Ateneul Român din București despre epoca lui Mihai Vitezul. — *Di Rădulescu* a ținut în săptămâna trecută o conferință în societatea: „Tinerimea Română”, din București, vorbind „Despre naturalism în literatura română”.

„Carpații români”. Sub titlul acesta s'a înființat în Craiova o societate. Scopul societății e susținerea Românismului în provinciile române ciscarpatine. Membrii societății sânt: fondatori, activi și onorari. Comitetul societății se compune din: P. Chițu, președinte; I. T. Chețan, vice-președinte; I. Mihalescu, I. Faur, C. Oltean, I. A. Mitescu, M. Străjan, I. Pop, membrii; G. Pașcu, G. I. Pitis, secretari; D. S. Pamfilu cassar.

Societatea ómenilor, cari știu citi. În județul Bacău s'a instituit o societate, supt numire de: „Societatea ómenilor, cari știu citi”, al cărei scop este:

b) A încuragiă cu ajutor pe copiii ce se disting prin școli; c) A încuragiă industria, agricultura și tóte meseriile; d) A ține cursuri pentru instrucțiunea adulților; e) A ține conferințe prin cei mai destinși dintre membrii societății, pentru folosul publicului în general; f) A formă o bibliotecă pentru usul general al publicului.

Gimnasiile românesci, după datele statistice ale ministeriului de culte și instrucțiune publică, pe anul școlastic 1884—85 au următorii studenți înscriși: gimnasiul din Beiuș 214, cu 5 mai mulți de cât în anul trecut; gimn. din Brașov 140, cu 10 mai puțini de cât în anul trecut; gimn. din Blaș 411, cu 18 mai mulți de cât în anul trecut; gimn. din Năsăud 171, cu 5 mai puțini de cât în anul trecut. Totalitatea studenților înscriși la aceste 4 gimn. pe a. școl. 1884—85 face 936. Gimnasiul din Blaș este unul dintre cele mai poporate din țeră. Amintim, că în clasa a VIII se află la Beiuș 18, la Brașov 18 (când în cl. VII sânt numai 9), la Blaș 44, la Năsăud 14. Total 93 octovani, abia 10% dintre cei înscriși.

O societate bună. Se comunică „Dunării de jos” că mai multe domne și domnișóre din societatea înaltă a orașului Tulcea au luat inițiativa unei societăți cu scopul de a scóte din conversațiunea românescă cuvintele franțuzesci, séu franțuzite ca: bonjour, bonsoir, merçi, madame, mademoiselle, monsieur, etc. Toți membrii care ar rosti unul din aceste cuvinte în timpul conversațiunii românesci, vor fi amendați. Sumele ce se vor ineassă într'un timp anumit, se vor întrebuința în folosul săracilor orașului.

Un palat de ghiată. Dărele din Canada spun că palatul de ghiată din Montreal va fi mult mai frumos de cât acela din carnavalul din érna trecută. Acest monument, de formă eliptică și măsurând 160 picioare lungime și 120 lărgime, va avé o mulțime de turnuri. Vor fi 4 turnuri de 38 picioare nalțime, doue de 44 picioare, un turn central de 100 picioare, lângă care se vor află într'o parte mai multe turnuri simple, ér d'o altă parte mai multe turnuri indoite, avënd o nalțime de 40—50 picioare. Se crede că efectul séra are să fie magic, la focurile multicolore ale luminei electrice.

O jertfă a corsetului. Din Basel se scrie următoarele: Deunăzile s'a dat un bal militar. Pe la 11 ore musica își intrerupse deodată valsul. Tótă lumea se adună împregiurii unei grupe mici, în mijlocul căreia se află o dântuitoare leșinată. Cu tot ajutorul medical, grabnic dat, tinéra fată, al cărei fisic admirabil, figură elegantă și fragedă deșteptase ura câtorva dame, muri din cauza pré tarei strinsori a corsetului. Balul se termină imediat și dântuitoarele alergară acasă, luând din acest dureros cas o bună învățatură pentru viitor.

Sciri scurte. *Profesorii din Ploesci*, dimpreună cu alți bărbați culți din localitate, s'au consfătuit pentru formarea unui Ateneu, unde să se țină conferințe publice. — *Congresul corpului didactic din România* se va ține anul acesta la Iași, în zilele de 18, 19 și 20 martie, și se va discuta: Cum trebuie organizat învățământul rural, primar urban, secundar, real, agricol, profesional și comercial? — *La universitatea din Paris* studiază 66 de tineri din România, din Austro-Ungaria numai 2. — *În Alba-Iulia* se proiecteză înființarea unei casine române, dimpreună cu o bibliotecă. — *La Ot-laca*, în comitatul Arad, s'a înființat o societate română de lectură; statutele ei s'au și întărit de către ministeriul de interne. — *La Turda* se va alege protopresbiter în 12 febr. st. n. — *Din Belgrad* se scrie, că so-

borul archieresc de acolo, în ședința sa din 10 jan., a decretat că preoții se pot însură și a doua oră; hotărârea acesta fu înaintată patriarcului dela Constantinopol. — *Societatea politehnică română din Bucuresci* și a constituit biuroul pentru anul curent, din următoarele persoane: Președinte C. Olănescu; vice-președinți C. Popescu și P. Jene; secretari dd. Pușcariu, Otulescu și Sinescu; casar dl V. Botea. — *Femeile în serviciu la calea ferată*. Ministrul de comunicațiune a adresat tuturor direcțiunilor de cale ferată o ordinațiune prin care stătoresce condițiile pe lângă cari se pot aplica muierile în funcțiuni la calea ferată. — *Marele Stat Major român* se ocupă cu revederea „Istoricului Campaniei 1877—78” și se crede că va apăre în curând.

Necrolog. *Ștefan Prodan*, paroc gr. or. în Someșsat, a încetat din viață la 7 jan., în erate de 39 ani, lăsând în doliu pe soția sa cu 5 orfani.

M o d a.

Flori artificiale parfumate. Pentru ce femeile nu și-ar completa iluziunea, parfumând florile artificiale cu cari își împodobesc capul său toaletele lor de bal? Pentru acesta, este d'ajuns a le închide câteva ore într'o cutie în care se pune roțițe de bumbac muiate în esință de flori: esință de trandafiri, decât florile artificiale sunt trandafiri; esință de verbina, decât sunt verbine, etc.

Cum se face apa de Colonia. Ecă o rețetă a unui învățat farmacist pentru a prepara apă de Colonia: Esență de lămăe, 10 grame; de bergamotă, 10 grame; de livanță fină, 10 grame; de cuișoră, 10 grame; de cimbru, 2 grame; alcool rectificat la 90°, doi litri. A amestecă esențele cu alcool și a le filtră prin hârtie.

Damele din Paris pîrtă, aternate la brățare și ca broșe, revolvere în miniatură, în onoarea dnei Clovis Huges, care a împușcat pe calumniatorul ei în vestibulul palatului de justiție.

H i g i e n ă.

Unei F. Răspunsul la întrebările dvostre este: Arderea și strînsura tare a părului, purtarea chignonului ușurează picarea părului. Ungerea feței cu crêmeceleste, poudre de riz, laptele virginei, velutine; apoi frecarea cu apă de Colonia, vinaigre de toilette, eau de serail ori și cum îngălbinesc și sbêrceesc pelea înainte de vreme. Stringerea taliei strică forma pețului, împedecă circulațiunea sângelui, causază asudarea subșuorelor, lasă urme în detrimentul taintului.

Dșorei Rosa C. Ca mijloc de șpêlat fața, luați apă de rose seu apă neroli în care să puneți ceva boracs, din acesta tornati în totă diminēta câte puțin în apa în care ve șpêlați fața. Bine faceți că nu întrebunțați albele. Cele ce voiesc a da oreși-care cîlîre feței, trebuie să imiteze natura, și de ore-ce pelea omului e galbinatică, e absurd a o albi; mai rațional este a întrebunța ceva rumenele (carmin seu rumenele chinese). Altă-dată mai multe.

Dșorei I. Temperatura apei de șpêlat nici odată să nu fie înaltă. Apa prospêtă rece e mai bună, mai cu sêmă de pióie ori de neună topită, căci acestea sunt mai domóle. Ca mânilor să remănă moi, fragede și flecsibile, trecați-le diminēta cu tărîțe de mandule. 1

lingură de tărîțe de aceste se ia după ce s'au șpêlat mânilor, și se frêcă cu ele mânilor. 5—8 minute, apoi êr trebuie șpêlate mânilor.

Dr. C.

L o g o g r i f

de *Pompiliu Predovan*.

Ceea ce sunt
Urcându-me,
Nu mai sînt
Coborându-me;
Căci numele
Și ênsușirile
Tôte mi se schimb,
Êr în locul lor
Altele primesc,
De cari cu totul me deosebesc.

Terminul de deslegare e 14 febr. st. n. Ca totdeuna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

*

Deslegarea ghiciturii de șac din nr. 45 :

Am vrut ca să 'nving dorul,
Departa să l alung;
În calea vieții mele
În veci să nu-l ajung.

Nu l'am putut învinge,
Ci am ramas învins;
De cum ardea înainte,
Mai tare s'a aprins.

Deslegare bună ni-a sosit dela dómnele și domnișorele: Ana Ștețiu n. Roman, Emilia Pop n. Marcus, Sidonia Major, Veturia P. Dessean, Flori Petri, Maria Cornea, Emilia Őnciu n. Ciavogșchi, Iconia Borea, Eugenia Popp, Victoria Mircea, Cornelia de Tamaș, Maria Apostolescu, Iosefina Crișan, Zoe Dimbu, Mariți și Cornelia Puian, Otilia Pușcariu, Fira Serafim n. Pop, Marióra Cornea, Amalia Popovici, Eufrosina Popescu, Antonia Popescu, Aurelia Moldovan, Minodora Micșunescu și dela dnii Ioan Bota, Antoniu Cighi, Pompiliu Predovici, Mihai Popp, L. L. Norman, Ieronim Danilă, George Șandor, G. Bogoevici, A. Hențiescu, Iuliu Tuducescu.

Premiul fu dobândit de dșóra Minodora Micșunescu în Câmpu-lung.

Poșta Redacțiunii.

Seini. Nici un numer nu vi-a eșit.
Dlui N. A. B. A sosit. Dóra în numerul viitor.

Călindarul sêptemânei.

Diua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sórele resare	Sórele apune
Dumineca fiului rătăciit. Luc. XV. 11—2 inv. 1.					
Duminecă	20	1	† Cuv. Păr. Eftimie	7 28	4 55
Luni	21	2	Cuv. Păr. Maxim	7 27	4 57
Martți	22	3	Sf. Apost. Timotei	7 26	4 58
Mercuri	23	4	Sf. Ieromon	7 24	5 0
Joi	24	5	Cuv. Maica Xenia R.	7 23	5 1
Vineri	25	6	† Sf. Păr. Grigorie	7 22	5 3
Sâmbetă	26	7	† Cuv. P. Xenofont	7 20	5 4

Proprietar, redactor respundător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare.